

LEIDRAAD INRICHTING OPENBARE RUIMTE BINNENSTAD GOUDA

MAART 2023

INLEIDING

De gemeente Gouda hanteert de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) voor de begeleiding en toetsing van herinrichtings- en ontwikkelingsopgaven. **De LIOR is onderdeel van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR).**

Het doel van de LIOR met het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR) is de kwaliteit van de openbare ruimte vast te leggen. Met het KOR wordt meer grip gekregen op de gewenste kwaliteit van het beheer (inrichting en onderhoud) van de openbare ruimte en wordt de gewenste kwaliteit beter geborgd.

Het bestaande LIOR Gouda is een levend document, dat voor de hele stad geldt. Daarmee is het primair een volledig en generiek document, waar voor de zogenaamde “plusgebieden” een aanvulling op de randvoorwaarden is meegegeven in het document.

Met de herijking van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte voor de Binnenstad en haar Randen is gekozen voor een directe vertaling van de relevante keuzen voor de leidraad in een apart document: de LIOR voor de Binnenstad.

In de LIOR voor de binnenstad worden zowel de “rode” onderwerpen behandeld (verharding, verlichting, straatmeubiliar, etc) als ook de “groene” onderwerpen boomtypologie, onderbeplanting, klimaat en biodiversiteit, etc)

De LIOR Binnenstad is bedoeld als een aanvulling op de bestaande LIOR. Om onnodige overlappingsen te voorkomen, worden in de LIOR Binnenstad alleen die onderwerpen behandeld, die uitwijden over de specifieke en afwijkende keuzes in de binnenstad.

Om de context rond de onderwerpen van deze aanvulling LIOR voor de binnenstad beter te kunnen plaatsen, is een korte samenvatting gegeven van het richtinggevend beleid vanuit de verschillende sectoren, die van invloed zijn op de keuzes in de hierna volgende onderwerpen. Ook is een samenvatting van het KOR toegevoegd. Het verdient de aanbeveling om de LIOR Binnenstad dan ook te lezen in relatie tot het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte voor de Binnenstad en de LIOR Gouda.

VAN BELEID NAAR RUIMTELIJKE KADERS

De **Omgevingsvisie Gouda** benadrukt de volgende **keuzes** voor de nabije toekomst:

Florerende stad:

Focus op de economisch gezonde stad met voldoende werk en voldoende en prettige en gevarieerde woonruimte, en sterke en uiteenlopende voorzieningen voor Gouda en omgeving, in de context van onze grote historische kwaliteiten. Een hoge kwaliteit van bebouwing en de openbare ruimte draagt bij aan een prettige leefomgeving.

Duurzame mobiliteit:

Focus op de verduurzaming van de wijze waarop we ons binnen en buiten de stad bewegen, met een verschuiving naar nog meer fietsen, wandelen en openbaar vervoer, en met ruimte voor nieuwe mobiliteitsdiensten. Door afname van autoverkeer is het mogelijk verhardingsoppervlak en parkeerruimte te reduceren.

Gezonde groene stad:

Focus op het stimuleren van onze gezondheid, door hierbij de inrichting van de stad rekening mee te houden: een aantrekkelijker en groenere openbare ruimte, met gevarieerd groen, veel biodiversiteit, aandacht voor duurzaamheid, bescherming van de cultuurhistorische linten en groenstructuren, en zorgvuldig gekozen transitie- of ontwikkellocaties.

Energietransitie:

Focus op duurzame transitie van onze energie, niet alleen in keuze van de bron (duurzame opwekking) maar ook hoe we dit onderling afstemmen, zodat we elkaar niet (onder- of bovengronds) in de weg zitten met de systemen

Sterke wijken:

Focus op onze woonwijken, waar het gewoon fijn leven is en/of nog fijner gaat worden! Voldoende woningen en de juiste, kwalitatief goede woningen, met een goed ingerichte openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeten en gezond gedrag, waarbij iedereen mee kan doen.

SAMENVATTING VAN HET RICHTINGGEVEND BELEID

De ambities uit de Stedenbouwkundige Visie voor de binnenstad van Gouda 2005 gelden nog steeds. De waarden, opgaven en keuzes voor de leefomgeving, zoals omschreven in de Omgevingsvisie Gouda 2022 zijn of worden doorvertaald naar de verschillende beleidsvelden. Hieronder volgt een samenvatting van de verschillende beleidsdocumenten op het gebied van economie, verkeer, duurzaamheid & klimaat en groen / openbare ruimte. Daarbij is de nadruk gelegd op die thema's, die specifiek van toepassing zijn op de binnenstad van Gouda.

DE WINKELVISIE GOUDA 2017 – 2025

Gouda staat in 2025 bekend als stad die zich onderscheidt van andere steden omdat er voor winkelbezoekers veel te ontdekken en te beleven is. Daarin onderscheidt de stad zich ten opzichte van de andere 'Holland Classics' met Gouda's unique selling points: kaas, stroopwafels en cultuurhistorie.

De identiteit van winkelgebieden sluit in 2025 aan op de behoeften van de inwoners van het verzorgingsgebied en de (inter)nationale bezoeker. Dit betekent dat Gouda streeft naar aantrekkelijke, bereikbare en vitale winkelgebieden die aansluiten bij de bezoekmotieven van de consument: Gouda als binnenstad vindt daarin haar kracht in diversiteit, authenticiteit, de menselijke maat, gezelligheid, verbeelding en cultuur.

De kracht van Gouda ligt in de historische binnenstad, de fysieke hotspots die zijn gecreëerd, het kleinschalige karakter met een verrassend aanbod, de evenementen die worden georganiseerd en bovenal de samenwerking om dit in samenhang te laten functioneren en bezoekers te overtuigen. In een unieke historische omgeving worden bezoekers steeds verrast door de combinatie van een gebied met kleinere, eigentijdse en authentieke winkels met aansluitend een

gebied met de grote bekende winkels en door een divers en aantrekkelijk winkelaanbod van hoge kwaliteit, waar nieuwe concepten de ruimte krijgen.

De stad biedt daadwerkelijk beleving. In die lijn wil Gouda zich door ontwikkelen waarbij met name toeristisch en cultureel aanbod kunnen zorgen voor aanwas van nieuwe bezoekers aan de stad die dit bezoek combineren met een dagje uit in de binnenstad. Daarnaast zal Gouda met name ook de eigen inwoners en inwoners uit de regio aan zich moeten binden. Dit kan door het bieden van bezoekersgemak, een persoonlijke benadering en passend (winkel) aanbod.

Gouda wil in de binnenstad een compleet en aantrekkelijk winkelaanbod met een mix van kleinschalige zelfstandige ondernemers en grotere winkelketens.

Ruimtelijk ziet de gemeente in de binnenstad drie typen winkelgebieden:

het Kernwinkelgebied

I: Kleiweg, Hoogstraat, Markt, Zeugstraat
II: Nieuwe Markt Passage / Agnietenstraat

de Functionele mixzone

Korte en Lange Gornendaal, Korte en Lange Tiendeweg, Sint Anthonistraat, Nieuwstraat, Blauwstraat, Kleiwegstraat, Wijdstraat

het Dwaalmilieu

Nieuwehaven, Hoge Gouwe, Wilhelminastraat, Turfmarkt, Dubbele Buurt, Oost- en Westhaven, Peperstraat, Raam en Veerstaal

(Een overzichtskaart met het toekomstig winkelgebied in de binnenstad is opgenomen in de bijlagen)

Met het oog op het veranderende karakter van de binnenstad wil de gemeente meewerken aan de versterking van het toeristische en culturele aanbod en het versterken van de woonfunctie in de binnenstad.

VERKEERSCIRCULATIEPLAN 2021

In het dynamische evenwicht tussen verkeer, leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid heeft het VCP uit 2021 de belangrijkste punten voor de komende jaren geformuleerd:

Het verbeteren van de leefbaarheid en gezondheid

Onder andere door het verminderen van doorgaand verkeer via de singels en door woonstraten, het verbeteren van de luchtkwaliteit en de verkeersveiligheid en het verminderen van geluidshinder.

De binnenstad van Gouda aantrekkelijker maken

Onder andere door minder verkeer via de binnenstad en de woonstraten en het toevoegen van meer groen en ruimte om elkaar te ontmoeten.

Het stimuleren van duurzaam vervoer

Door maatregelen die leiden tot meer gebruik van de fiets, door inzetten op een duurzaam wagenpark (bijvoorbeeld door het vermeerderen van het aantal laadpalen voor elektrische auto's) en door het aantrekkelijker maken van het openbaar vervoer.

Het verbeteren van de bereikbaarheid

Onder meer door het verbeteren van de doorstroming op de hoofdroutes, betere bereikbaarheid van parkeergarages.

Het versterken van fietsstructuren naar de binnenstad

De historische structuren (radialen) vanuit de omliggende wijken naar de binnenstad zijn geschikt als hoofdfietsroutes vanuit de randen naar de binnenstad. De fiets wordt vanuit de omliggende wijken richting de binnenstad een volwaardig alternatief voor de auto.

In de binnenstad de voetganger centraal

De nu nog overal aanwezige (geparkeerde) auto zal worden getemperd op plekken in de binnenstad met een hoge cultuurhistorische of toeristisch-recreatieve waarde. Dit geldt ook voor delen in de binnenstad waar belangrijke wandelrelaties liggen.

In de binnenstad staat de voetganger centraal. Andere vervoerwijzen gedragen zich hier als gast.

Nieuwe voetgangersroutes en verbindingen worden toegevoegd tot een toegankelijk netwerk in de binnenstad. De relatie van de binnenstad met de Hollandsche IJssel wordt versterkt, zodat Gouda weer aan het water komt te liggen. Autoverkeer wordt zoveel mogelijk langs de randen van de binnenstad richting de parkeervoorzieningen geleid.

De maatregelen vanuit het VCP zijn uitgewerkt in het Wijkmobiliteitsplan voor de binnenstad.

GROENBELEID GOUDA

Gouda wil tegelijkertijd de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de stad vergroten. Dat kan onder meer door het creëren van nieuw groen en water. We zorgen daarbij voor een samenhangende aanpak met klimaatmaatregelen, aangezien groen ook een functie kan hebben als het gaat om afwatering en hoe stedelijke hitte-effecten op te vangen.

Met de Omgevingsvisie bevestigt Gouda het belang van groen in de stad. Maar liefst drie van de vijf Goudse opgaven en één van de vijf Goudse keuzes gaan direct over een gezonde groene stad.

Een gezonde en aantrekkelijke openbare ruimte

De structuurvisie groen uit 2019 wil de leefbaarheid te vergroten door een toename van openbaar groen.

Duurzaam en klimaatrobuust groen

Vanuit klimaatadaptatie richt de visie zich op het bevorderen van maatregelen om de capaciteit van waterberging te vergroten, en wateroverlast, droogtestress en hittestress te verminderen.

Hittestress en waterstress zijn een probleem in de binnenstad. Vanwege de bodemdaling wordt het grondwaterpeil in een deel van de binnenstad verlaagd.

Groen is een natuurlijk middel tegen veel van de hedendaagse problemen op het gebied van klimaatadaptatie. Daarnaast biedt het een aantrekkelijke omgeving voor mens en dier. Hoe gaan we de komende jaren om met die opgave in de binnenstad. En hoe verhoudt zich dit tot de identiteit en cultuurhistorie van het hart van Gouda?

Vergroening is een opgave, ook in de binnenstad

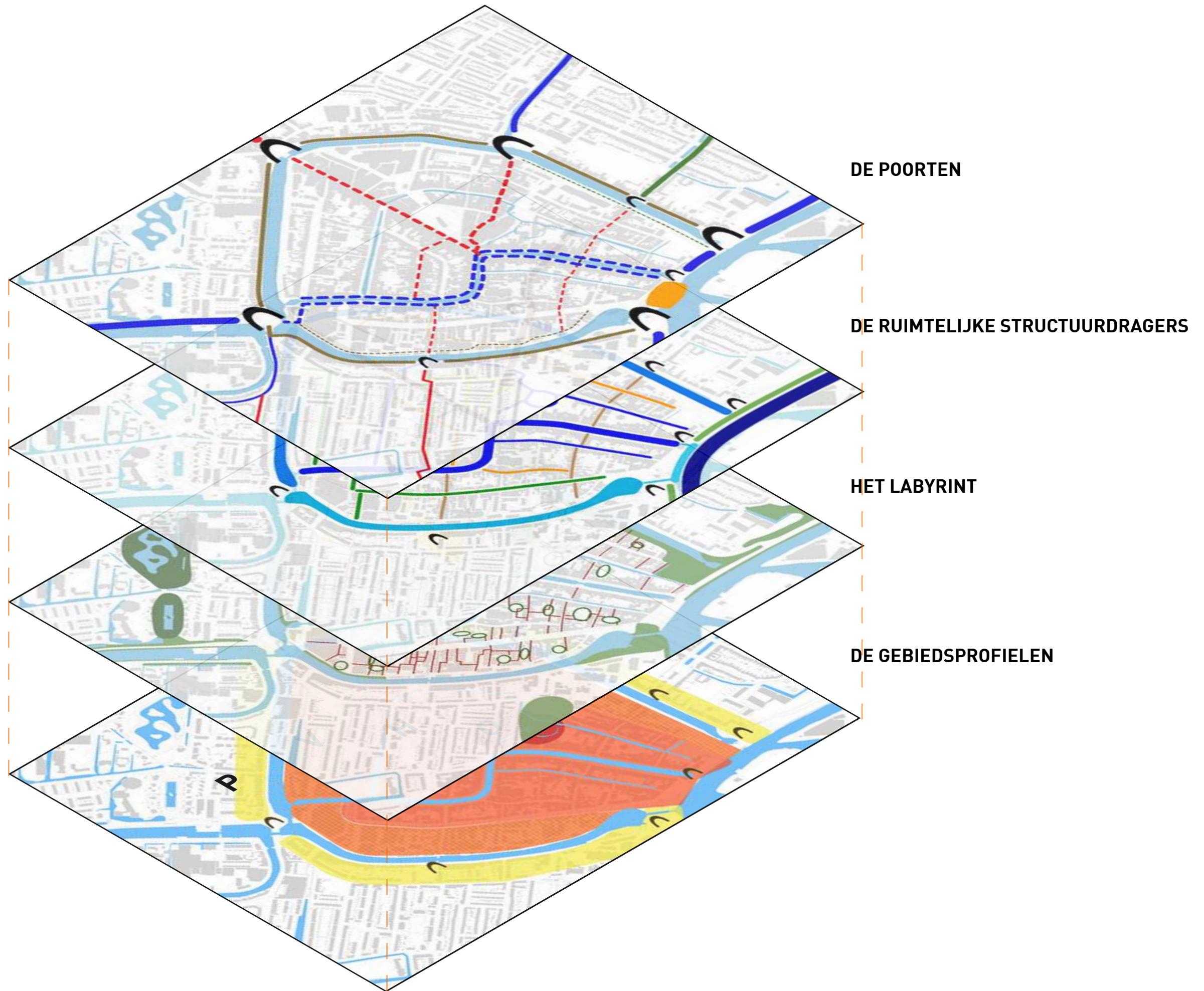
Gouda vindt het belangrijk dat er voldoende groen in de stad beschikbaar is. Uitgangspunt is dat bouwende partijen in de stad het aanwezige groen behouden en ook nieuw groen aanleggen.

Particuliere tuinen vormen gezamenlijk een groot deel van de (binnen-)stad. De gemeente wil het faciliteren van meer groen op particulier terrein stimuleren, met name de tuinen bij woonhuizen.

Vergroening is een opgave, zeker in de binnenstad met de beperkte ruimte bovengronds en ondergronds. Een uitdaging, die toch wordt aangegaan om de kwaliteit en leefbaarheid van de Goudse binnenstad te verbeteren.

Voor die duurzame toekomst is het groenbeleid gericht op het realiseren van een groene leef- en woonomgeving voor de bewoners en gebruikers van de binnenstad van Gouda door:

- het behouden, versterken en uitbreiden van bestaande groenstructuren
- het verbinden van groenstructuren en losse, groene plekken tot een duurzaam en robuust groen weefsel
- met groen een bijdrage te leveren aan de klimaatadaptatie (hitte-, water- en droogtestress)
- met groen een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit (natuur in de stad)
- met groen en water een bijdrage leveren aan de leesbaarheid van de (historische) stad

HET KWALITEITSPLAN ALS WERKWIJZE

DE WERKWIJZE:

de cultuurhistorische stad

de gelaagde stad

beleidskaders

de klimaatrobuuste stad

de beleefbare stad

De herinrichting van de Goudse binnenstad is een grootschalige opgave, die meerdere jaren in beslag gaat nemen. De gefaseerde aanpak van de openbare ruimte zal door verschillende projectleiders, ontwerp bureaus en aannemers worden opgepakt.

Het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte en de LIOR voor de binnenstad bieden de handvatten naar een samenhangende en zorgvuldige regie op die opgave. Het delen van de juiste, eenduidige informatie en het maken van zorgvuldige ontwerpkeuzes in het proces waarin verschillende belangen zijn vertegenwoordigd, vraagt om een eenduidige werkwijze in elke ontwerpogave.

Het KOR biedt die handleiding om te zorgen dat alle deelopgaven uiteindelijk weer samenkomen in een integrale afweging op het niveau van de hele binnenstad.

Het Kwaliteitsplan is een overkoepelend en kaderstellend document, dat richting geeft aan het formuleren van de juiste complete opgavedefinitie, het integrale ontwerpproces en de daarin te maken keuzes.

Het tweede deel van het Kwaliteitsplan gaat in op die werkwijze aan de hand van een aantal typisch Goudse karakteristieken en doelen, die samen de complexe gelaagdheid van Gouda en de ontwerpogave tastbaar en bespreekbaar maken:

- de cultuurhistorie zichtbaar in de binnenstad
- de gelaagde stad
 - de poorten,
 - de ruimtelijke structuurdragers,
 - het labirynth
 - de gebiedsprofielen
- de klimaatrobuuste stad
- de beleefbare stad

De werkwijze begint bij het verduidelijken van de vier meest bepalende **tijdslijnen** in de historische binnenstad, die zichtbaar moeten worden vertaald in de openbare ruimte en daarmee duurzaam bewaard in de stadsplattegrond.

Vervolgens wordt ingegaan op de rijke **gelaagdheid van de stadsplattegrond**. Bij elke herinrichtingsopgave, vertelt iedere laag iets over de ruimtelijke context en de juiste onderzoeken en dialoog die gevoerd moet worden: intern tussen gemeentelijke afdelingen, met de AOK en natuurlijk ook met de burgers. Uiteindelijk is het ontwerpproces een zorgvuldige afweging van ontwerpkeuzes in relatie tot de verschillende lagen in de binnenstad.

De **poorten** zijn een aparte opgave in het functioneren en

Al deze kennis wordt gebruikt om een werkwijze samen te stellen, waarin de openbare ruimte in de binnenstad cultuurhistorisch, identiteitvol en beleefbaar, gastvrij en aantrekkelijk en klimaatrobuust wordt meegegeven aan volgende generaties

beleven van de binnenstad. Het zijn de entrees vanuit de omliggende wijken (en voor de bezoekers van verder weg) naar het centrum van Gouda en bepalen de toegankelijkheid en gastvrijheid van de binnenstad.

De **ruimtelijke structuurdragers** in de Goudse binnenstad zijn geïnterviewd en met thema's als identiteit, gebruik en vergroening integraal afgewogen en vastgelegd in beeld. Zij bepalen de beleefbaarheid, leesbaarheid en doorwaadbaarheid van de binnenstad. Voor alle ruimtelijke structuurdragers zijn principeprofielen opgesteld voor een heldere, leesbare ruimtelijke structuur in de binnenstad.

Naast de grote ruimtelijke structuren, is het kleinste weefsel van hofjes, zijlen en stegen benoemd. Het **labirynth** van de binnenstad hoort bij de binnenstad en bepaalt mede het DNA van Gouda..

De historische en ruimtelijke tijdslijn van de binnenstad wordt benoemd met een viertal **gebiedsprofielen**. Deze gebiedsprofielen volgen de cultuurhistorische opbouw van Gouda en maken heldere keuzes zichtbaar in een strategie om alle kenmerken van die geschiedenis in de openbare ruimte te versterken.

Het palet aan ontwerp kennis wordt gecompleteerd met de opgave voor de **klimaatrobuuste** binnenstad en de **beleefbare** stad.

DE LIOR BINNENSTAD - ROOD

De LIOR ROOD voor de binnenstad van Gouda bevat de volgende onderwerpen:

- verhardingen
- verlichting
- straatmeubilair
- kunstwerken

Voor de overige onderwerpen geldt het overkoepelende LIOR voor heel Gouda.

VERHARDINGEN

De basis in de Goude binnenstad is gebakken materiaal. De keuze qua formaat en kleur vloeit voort uit het bestaande palet aan kleuren en formaten, waarbij rekening wordt gehouden met herbruik van bestaand materiaal, dat zich goed verhoudt met de nu beschikbare gebakken stenen in de fabriek. Door een mix van rood en bruintinten, zal de te herbruiken en nieuw gebakken verharding zich altijd tot elkaar verhouden met een gemêleerd palet in de binnenstad.

Het kleurenpalet komt mede voort uit de cultuurhistorische leesbaarheid van de gebiedsprofielen en ruimtelijke structuurdragers zoals omschreven in het Kwaliteitplan Openbare Ruimte:

Achter de kerk: Dit gebied maakt onderdeel uit van het gebiedsprofiel van de Oorsprong. Qua kleur onderscheidt het gebied zich van de rest van de binnenstad door de specifieke toepassing van geel gebakken klinkers met natuursteen. De roodbruine rand langs de omringende gevels dient te worden behouden.

De Linten: Deze straten in de binnenstad zijn oorspronkelijke linten, zoals de Kleiweg en de Lange Tiendeweg en/of winkellinten. Om deze linten zichtbaar te onderscheiden van de rest van de stadsplattegrond is hier gekozen voor een mix van rood-bruin-donkerbruin met de toevoeging geel. Geel refereert aan de cultuurhistorische verbinding met de Oorsprong (Achter de kerk) en de mix van 4 kleuren oogt in het winkelgebied iets levendiger dan de omgeving.

De Markt, Havens en Grachten: Voor deze krachtige beeldbepalende structuren in het openbare ruimteweefsel is gekozen voor een mix van rood-bruin. Bij voorkeur wordt bestaande verharding in de binnenstad die elders vrijkomt, gebruikt om in deze gebieden de authenticiteit zoveel als mogelijk te behouden. De bijzondere ‘tekening’ op het plein van de Markt qua verharding kan grotendeels intact blijven.

Overig Binnenstad: De overige openbare ruimte in de binnenstad krijgt een mix in de combinatie van rood-bruin-donkerbruin. Herbruik van de meeste aanwezige verharding verhoudt zich goed tot deze mix.

Toevoegingen: In de hele binnenstad is natuursteen als toevoeging op de gebakken verharding mogelijk voor pleinvormen, overgangen, stoepen en randen etc. De specifieke toevoeging van kleurmix 4 is alleen toegestaan in die gebieden in de binnenstad waar het weefsel onderhevig is geweest aan grote veranderingen in de laatste eeuwen, waarbij een aanvullend ontwerppalet aan vormen en kleur wenselijk is om weer samenhang te brengen in de openbare ruimte. De toevoeging in vorm en taal is vanzelfsprekend ondergeschikt aan het geldende palet in het desbetreffende gebied.

OVERGANGEN

In de binnenstad is de voetganger en fietser leidend in de openbare ruimte. De auto is er “te gast”. Omdat de auto natuurlijk niet geheel uit de binnenstad te weren is, is een overzicht aan overgangen tussen rijloper en overig profiel toegevoegd aan de LIOR.

Waar weinig tot geen autoverkeer is in de openbare ruimte, hoeft de overgang van de rijloper in het straatprofiel niet op te vallen. In dat geval is een dubbele strek tussen de legverbanden in dezelfde kleur voldoende.

Wanneer er meer verkeer is (bijvoorbeeld bij logistieke aanrijroutes in de binnenstad, dan is een zichtbare overgang van de rijloper met een dubbele strek in een afwijkende kleur (antraciet) wenselijk.

Voor straten waar vanwege de afwatering een hoogtescheiding van de trottoirs en rijloper gewenst is, wordt er gewerkt met een trottoirband / RWS band met toevoeging van een molgoot aan weerszijden van de rijloper.

Voor de Linten en Achter de kerk is gekozen voor een “historisch” profiel met een molgoot aan weerszijden van de rijloper in een straatprofiel met gelijk niveau. Veel van de oorspronkelijke linten zijn inmiddels winkelgebied en daarmee verkeersvrije / -luwe gebieden. In die gebieden waar verkeer (fietser / auto) zich in de gebieden toch niet gedragen als “te gast” dan kan afwijkend worden gekozen voor een dubbele strek of lijngoot.

LEGVERBANDEN EN FORMATEN

In de historische binnenstad telt het detail. Zo is de keuze voor het formaat gebakken materiaal en het legverband van groot belang voor de authentieke uitstraling van de openbare ruimte profielen.

Rijlopers en grote vlakken worden in keperverband dikformaat (of anders keiformaat) aangelegd. De overige zones aan weerszijden van de rijloper bestaat voornamelijk uit halfsteensverband waalformaat. Wanneer het verkeer dusdanig is, dat het profiel dit niet verdraagt, kan waalformaat halfsteensverband worden aangepast naar elleboogverband (bijvoorbeeld parkeren) of is het hele gebied keperverband dikformaat met een dubbele strek waar de rijloper dient te worden aangegeven.

Afwatering gebeurt via het oppervlak naar één van de vele watergangen, of via molgoten, lijngoten, straatkolken of trottoirkolken, afhankelijk van de overgang en de mogelijkheden ter plekke.

Tussen elk legverband / formaat ligt in principe een dubbele strek als opsluiting. Een voor elk legverband, formaat of materiaalsoort. Overgangen naar de gevels met restruimte vanwege een wisselende rooilijn worden opgevuld met een rollaag als passtuk.

VERLICHTING

In binnenstad zijn twee typen historische verlichtingsmasten en armaturen toegestaan. In de desbetreffende kaart is aangegeven waar welk type historische mast / armatuur kan worden toegepast.

Buiten de singel sluit het verlichtingsbeeld aan op de aangrenzende wijken met moderne masten.

STRAATMEUBILAIR

Voor de binnenstad is een eigen kleur en eigen palet aan straatmeubilair voorgeschreven. Om de wildgroei aan paaltjes in de binnenstad te temperen en het groenbeeld te versterken, is een plantenbak toegevoegd als alternatief op de verkeerspaaltjes. Bewoners die een verkeersremmende voorziening aanvragen in hun straat, verzorgen die aangeboden plantenbak zelf.

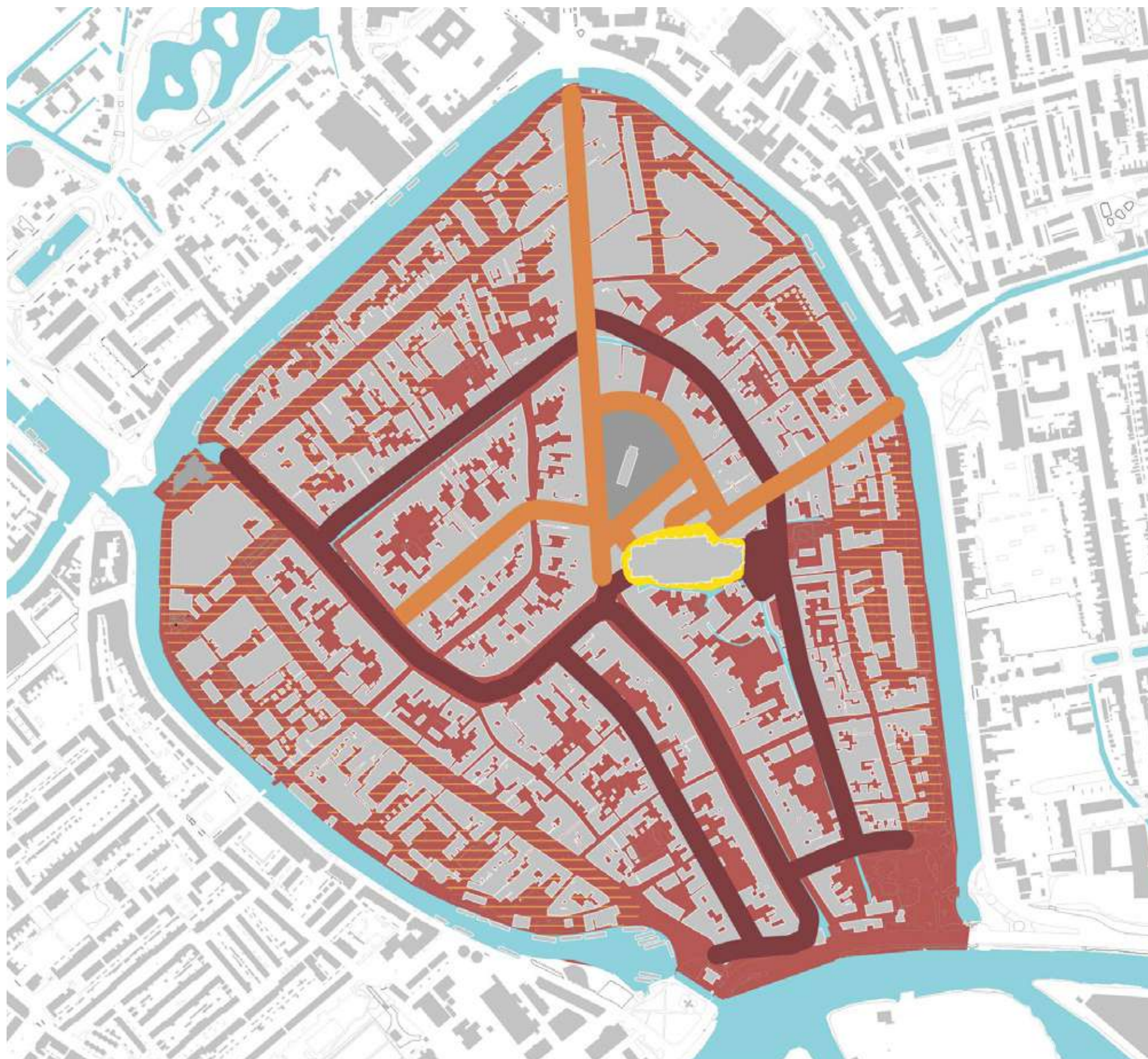
KUNSTWERKEN

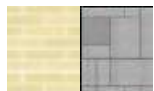
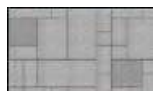
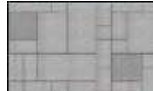
Bij kunstwerken gaat het met name om de vele bruggen in de binnenstad. Voor de afzonderlijke “poorten” over de singels naar de binnenstad wordt bij onderhoud of vervanging zoveel mogelijk aangesloten bij het oorspronkelijk beeld. Voor de overige bruggen in de binnenstad is zoveel mogelijk samenhang gezocht binnen de aanwezige ruimtelijke structuren.

PRINCIPE DETAILS

Voor specifieke thema’s (molgoten, parkeren, fietsopstelplaatsen, etc) in het verblijfsgebied in het centrum zijn principe details toegevoegd aan de LIOR voor de binnenstad. Deze zijn te vinden in de bijlagen.

ELEMENTENVERHARDINGEN

ACHTER DE KERK	
	
	materiaal: gebakken klinker / natuursteen
	kleur: geel / antraciet
	rood (langs de gevel)
DE MARKT (PLEIN)	
	
	materiaal: natuursteen kinderkopjes gebakken klinker
	kleur: grijs-rood-geel
DE LINTEN - DE MARKT (RANDEN) - DE GROENENDAAL	
	
	materiaal: gebakken klinker
	kleurmix: 4 kleuren rood-bruin-donkerbruin-geel
DE GOUWE - DE GRACHTEN	
	
	materiaal: gebakken klinker
	kleurmix: 2 kleuren rood-bruin (hergebruik)
OVERIG BINNENSTAD	
	
	materiaal: gebakken klinker
	kleurmix: 3 kleuren rood-bruin-donkerbruin
ALGEMENE TOEVOEGINGEN (PLEINEN / STOEPEN)	
	
	natuursteen antraciet
	gebiedsspecifieke toevoeging *
	kleurmix: 4 kleuren rood-bruin-donkerbruin-geel
*[zie de KOR 2023 / Gebiedsprofielen / gebiedsprofiel V]	

OVERGANGEN

DUBBELE STREK

overgang: dubbele strek
materiaal: gebakken klinker
kleur: passend in het straatprofiel

overgang: dubbele strek
materiaal: gebakken klinker
kleur: antraciet

MOLGOOT

overgang: 6 strekken
materiaal: gebakken klinker
kleur: passend in het straatprofiel

HOOGTEVERSCHILLEN

overgang: banden
materiaal: natuursteen
beton met natuursteen toplaag
kleur: antraciet

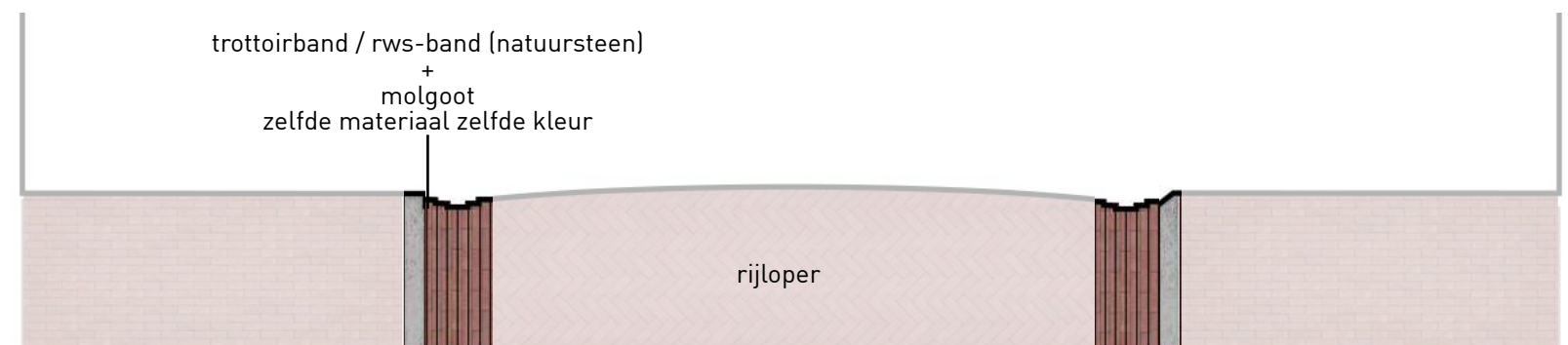
verblijfsgebied met geen of weinig autoverkeer

verblijfsgebied met heldere scheiding autoverkeer

verblijfsgebied in (winkel-)linten

verblijfsgebied met autoverkeer en parkeren

VOORBEELD

PROFIELEN

Looksgood
Photography

VOORBEELDPROFIEL - Achter de Kerk

STOEP VAR.
8 - 10 strek
waalformaat
met rollaag
als passtuk
tegen gevel

TROTTOIR
keperverband
waalformaat

MOLGOOT
6 strek
waalformaat

RIJLOPER
keperverband
waalformaat

OVERGANG
3 strek
dikformaat

natuursteen
halfsteensverband

VOORBEELDPROFIEL - Winkellint

STREKLAAG
1 strek
waalformaat

TROTTOIR
halfsteensverband
waalformaat

OVERGANG
molgoot
6 strekken
dikformaat

RIJLOPER
keperverband
dikformaat

OVERGANG
molgoot
6 strekken
dikformaat

TROTTOIR
halfsteensverband
waalformaat

STREKLAAG
1 strek
waalformaat

VOORBEELDPROFIEL - Havens en grachten

VOORBEELDPROFIEL - Straten

VERLICHTING

HISTORISCHE MASTEN

Mast: Dracht
Muurarm: Dishoek S2
Leverancier: De Nood
Armatuur: ALT-BERLIN 9000
Leverancier: Lunux

HISTORISCHE MASTEN

Mast: Dracht
Muurarm: Dishoek S2
Leverancier: De Nood
Armatuur: ALT-BERLIN 9000
Leverancier: Lunux

ALTERNATIEF

Mast: Jima
Leverancier: DBL verlichting
Armatuur: ALBANY MIDI
Leverancier: Schreder

MODERNE MASTEN

Mast: n.t.b.
Leverancier: n.t.b.
Armatuur: Pro Vrsion Mini
Leverancier: Nedelko

ALGEMEEN

Kleur: Zwartblauw RAL 5004

STRAATMEUBILAIR

PLANTENBAKKEN (ipv afzetpaal)

Type: FalcoBloc plantenbak
Materiaal: metaal/ hout
Leverancier: Falco

PLANTENBAK/BOOMBAK

Type: keerwand 151,4 x 50 x 80cm
Materiaal: beton element
Leverancier: Struyk Verwo infra

AFVALBAKKEN

Type: Constructo 100
Materiaal: staal
Leverancier: Grijsen

Type: Constructo 200
Materiaal: staal
Leverancier: Grijsen

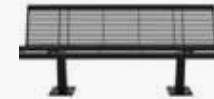
HEKWERKEN

Type: Tyro
Materiaal: staal
Leverancier: Thibo

BANKEN

Type: Tamar
Materiaal: staal
Leverancier: Delta Products en Sports BV

Type: Houten zitting met gording
Materiaal: hout (onbewerkt) en metaal
Leverancier: n.t.b.

STANDAARD AFZETPAAL

Type: Alphense paal
gewapend of ongewapend
Materiaal: gewapend beton
Leverancier: Struyk Verwo

UITNAAMBARE AFZETPAAL

Type: model 90 Carré
Materiaal: staal
Leverancier: Erdi

LAADPAAL

Type: PublicLine
Leverancier: EVBox

BOOMROOSTERS MET BEUGELS

Type: Scala boombeugels rechthoekig
Materiaal: staal
Leverancier: Velopa

BOOMROOSTERS ZONDER BOOMBEUGEL

Type: Scala boomrooster rond of rechthoekig
Materiaal: staal
Leverancier: Velopa

FIETSREKKEN (grote aantallen)

Type: Construct fietsenrek traverse
enkelzijdig of dubbelzijdig
Materiaal: staal
Leverancier: Velopa

FIETSNIETJES (kleine aantallen)

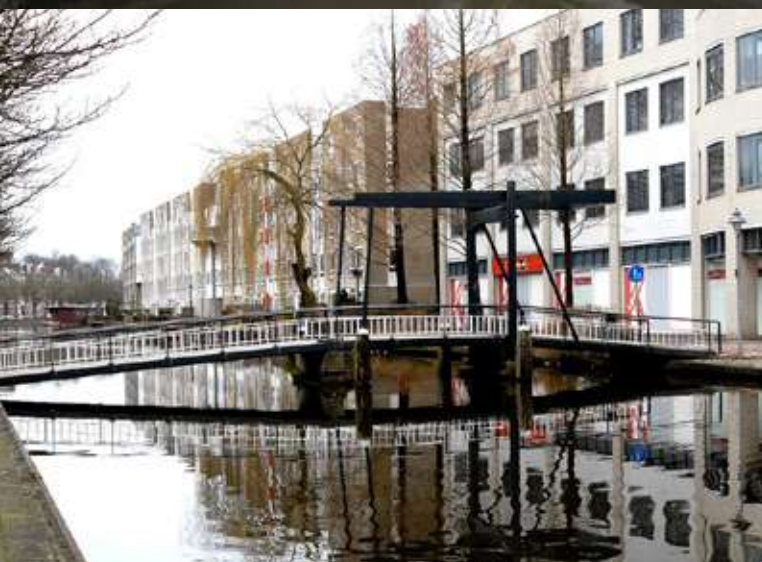
Type: Scala fietsleunhek hoh 600
Materiaal: staal
Leverancier: Velopa

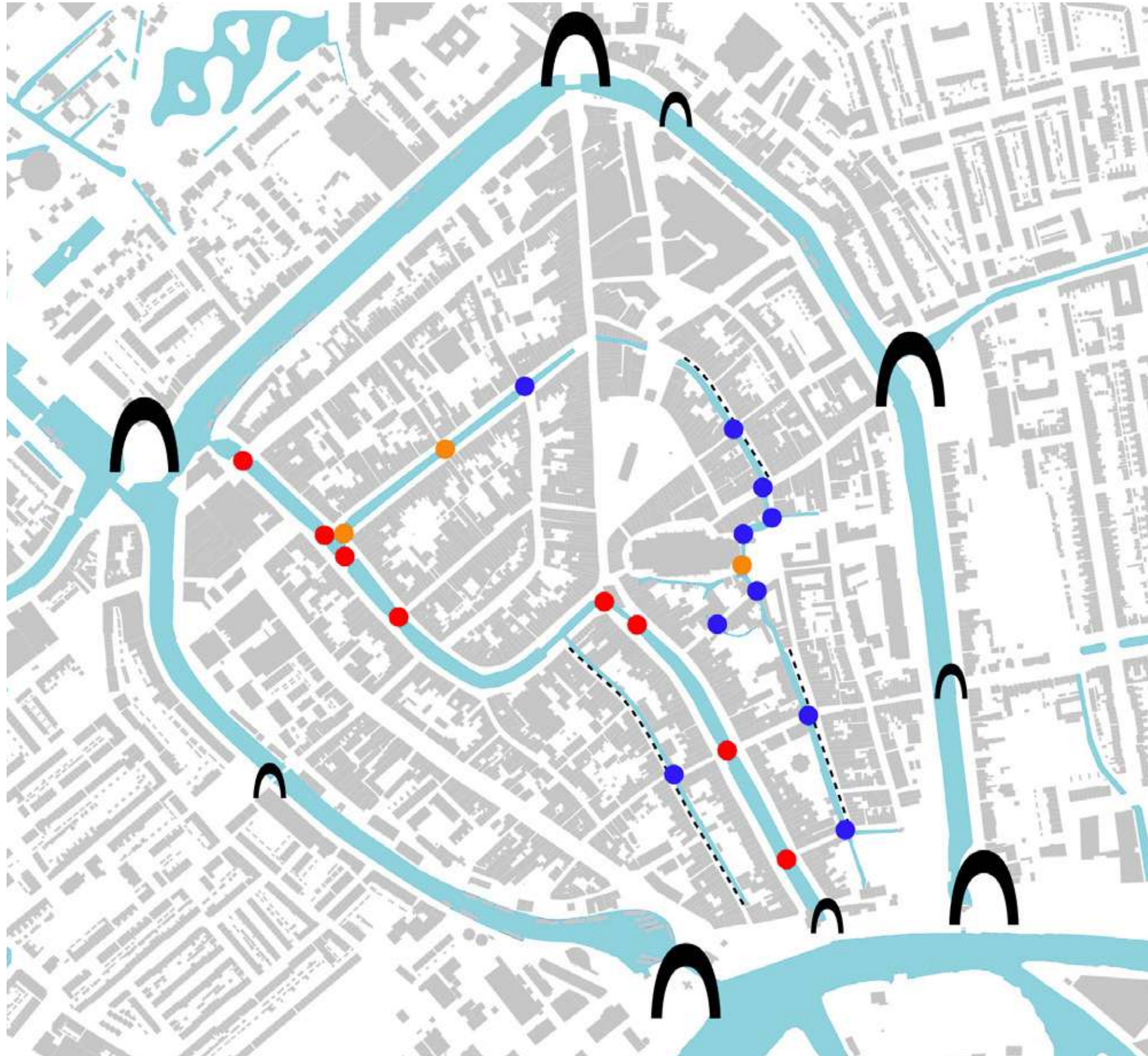
ALGEMEEN

Kleur: Zwartblauw RAL 5004

KUNSTWERKEN

UITGANGSPUNTEN

- SINGEL: iedere brug eigen identiteit
- GOUWE/
HAVEN: landhoofden gemetselde afwerking
bruggelen staal of beton
afwerking brugdek gebakken straatsteen
of
slijtlaag kleur vergelijkbaar verharding
- GRACHT: landhoofden gemetselde afwerking
bruggelen gemetseld of staal
afwerking brugdek gebakken straatsteen
of
slijtlaag kleur vergelijkbaar verharding
- landhoofden gemetselde afwerking
afwerking brugdek hout
afwerking slijtlaag antraciet
- private bruggen hout of staal
uitstraling ingetogen
afwerking slijtlaag
antraciet
- KADEMUUR: gemetselde afwerking
- ALGEMEEN: doorvaarthoogte: min. 80cm
voorkeur 120cm
- leuningwerk RAL 5004
RAL 9016

DE LIOR BINNENSTAD - GROEN

DE THEMA'S GROEN IN DE BINNENSTAD

De LIOR GROEN voor de binnenstad van Gouda gaat met name over de keuze en toepassing van bomen en onderbeplanting in de binnenstad. Het groen in de binnenstad hoort net zoveel bij het waardevolle beeld en de cultuurhistorie van Gouda als de eeuwenoude bebouwing.

Groen in de binnenstad biedt een oplossing voor de waterproblematiek en hittestress in de binnenstad van Gouda. Daarnaast zorgen ze voor meer biodiversiteit en natuur in de stad, als voorwaarde voor een gezonde en groene leefomgeving. Het nut en de noodzaak voor groen in de historische binnenstad wordt nader toegelicht in het Kwaliteitsplan.

De LIOR GROEN behandelt achtereenvolgens de boomstructuren in de binnenstad en de onderbeplanting. Voor alle groenvoorzieningen in de binnenstad geldt dat de omgeving zoveel mogelijk kan afwateren op of via deze gebieden. Dit draagt bij aan het verminderen van de wateroverlast en de duurzame instandhouding van groen in droge tijden. Aanvullend biedt de LIOR een handvat voor vergroening van speelplekken, hofjes en (school-)pleinen in het kader van klimaatadaptatie en een gezonde groene leefomgeving.

GROEN SPELEN

Speelplekken in de binnenstad kunnen als groene stepping stones een grote waardevolle bijdrage leveren aan de leefbaarheid en klimaatrobuustheid van de binnenstad. Dit is vergelijkbaar qua impact met de vele private tuinen en bomen in het centrum. Dit kan een initiatief zijn vanuit de gemeente maar zeker ook vanuit de initiatiefrijke omgeving zelf.

BOOMGROOTTE

BOOMGROOTTE

- 1^e GROOTTE STRUCTUUR (12 - 20 meter)
- 2^e GROOTTE STRUCTUUR (6 - 12 meter)
- MIX 1^e, 2^e, 3^e GROOTTE
- LEIBOMEN EN ZUILBOMEN

BOOMSOORTEN (KLIMAATROBUUST EN BIODIVERS)

BOOMSOORTEN

- **HOMOGEEEN**
eenduidigheid in soort, variatie in cultivars)
- **VORMVAST**
variatie in soort, samenhang in eigenschappen
(hoogte, kroonvorm, bladvorm, bladkleur)
- **GEVARIEERD**
variatie in soorten en eigenschappen

BOOMSORTEN

Dichte verharding

Acer campestre 'Elsrijk'
Acer campestre 'Green column'
Acer campestre 'Huibers Elegant'
Acer campestre 'Queen Elizabeth'
Acer campestre 'Red Shine'
Alnus x spaethii
Alnus x spaethii 'Spaeth'
Celtis 'Magnifica'
Celtis occidentalis
Gleditsia triacanthos
Gleditsia triacanthos 'Green Glory'
Quercus phellos
Robinia pseudoacacia 'Appalachia'
Robinia pseudoacacia 'Nyrsegi'
Styphnolobium japonicum 'Regent'
Toona sinensis 'Purpurea'

Open verharding

Acer campestre
Acer platanoides 'Eurostar'
Fraxinus americana
Robinia pseudoacacia 'Sandraudiga'
Robinia pseudoacacia 'Unifoliola'

Volle grond

ntb

LIJST NTB NOG IN AFSTEMMING MET DE AFDELING GROEN

selectiecriteria boomsoorten

- biodiversiteit
- hittebestendig
- droogtebestendig
- verdraagt strooizout

ONDERBEPLANTING

Ingetogen soorten

Ajuga reptans
Anemone honorine jobert
Aster ageratioides Asran
Aster divaricatus
Astilbe chinensis pumila
Brunnera macrophylla
Carex morrowi Variegata
Eryngium planum
Galium odoratum
Geranium macrorrhizum
Kalimeris Madiva
Sedum herbstfreude
Symphytum grandiflorum
Tiarella cordifolia
Waldstenia ternata
Cyrtomium fortunei

Kleurrijke soorten

Achillea paprika
Anemone konigin charlotte
Aster p Anton Kippenberg
Geranium biokovo
Geranium Rozanne
Helenium moerheim beauty
Hemerocallis Stella doro
Liatris spicata
Lythrum sal Robert
Nepeta faa. Six hills giant
Persicaria amplex Speciosa
Phlomis russeliana
Rudbeckia fulg Goldsturm
Salvia nem. Caradonna
Stachys mon. Hummelo

Wilde soorten

Achillea millefolium
Briza media
Dianthus carthusianorum
Echium vulgare
Geum rivale
Knautia arvensis
Leucanthemum vulgare
Lythrum salicaria
Origanum vulgare
Salvia pratensis

Droogte bestendige heesters geurend en bloeiend

Choisya ternata
Cistus in soorten en kleuren ijzersterk in droogte!
Choisya White Dazzler
Sarcococca hook Winter Gem
Leucothoe axillaris Scarletta
Nandina domestica Obsessed
Grevillea Fireworks
Nerium oleander
Osmanthus burkwoodii
Cytisus in soort
Kalmia angustifolia

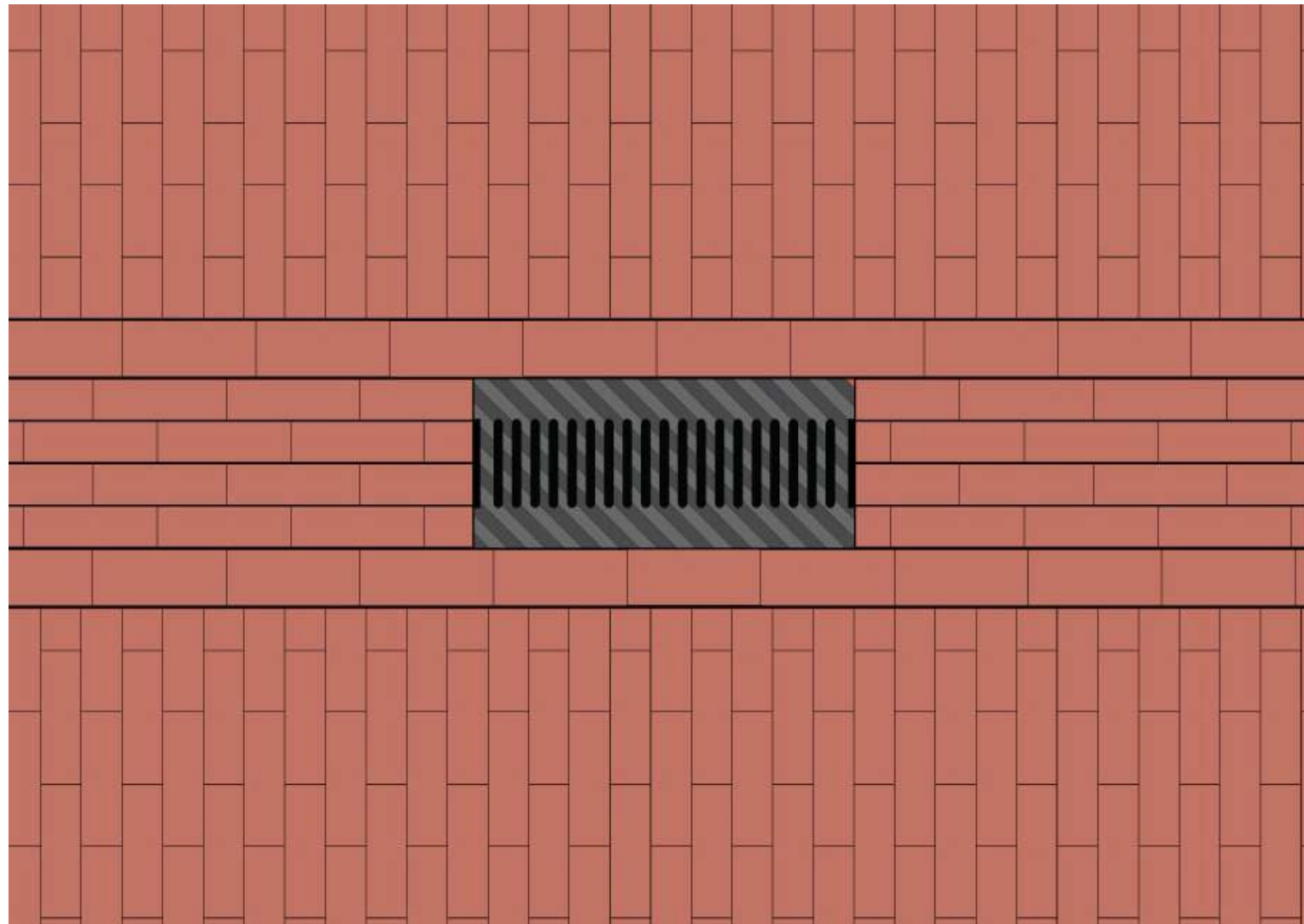

BIJLAGEN

A scenic view of a Dutch canal. In the foreground, a cobblestone path leads to a black metal railing. A large flower box filled with white and red flowers is attached to the railing. Behind the railing is a canal. In the background, a historic building with a grey tiled roof and a red and white cross on a small dormer is visible. A banner with the text "V.O.F. DE VIS" is hanging across the canal. The word "DETAILS" is overlaid in large white letters across the center of the image.

DETAILS

VOORBEELDDetails - kolken en molgoot

1x DF

4x WF

1x DF

KOLK K20FH

leverancier: DDC afwatering & constructies

materiaal: gietijzer

afmeting: 200 x 450 mm

kleur: passend in het straatprofiel

molgoot: DF 2x

WF 4x

6x DF

KOLK STR-9737

leverancier: TBS of gelijkwaardig

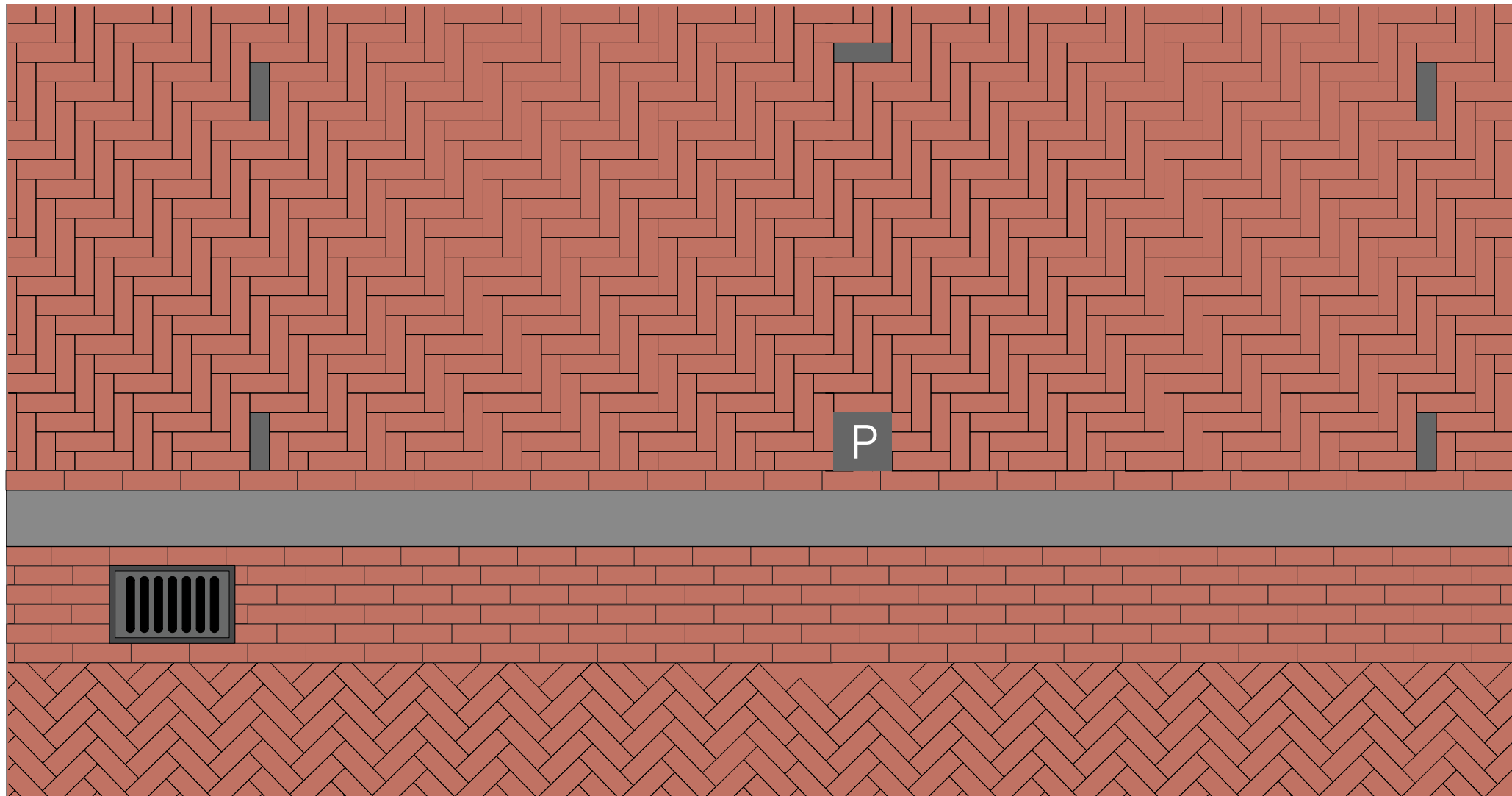
materiaal: gietijzer

afmeting: 300 x 450 mm

kleur: passend in het straatprofiel

molgoot: DF 6x

VOORBEELDDDETAILS - autoparkeren

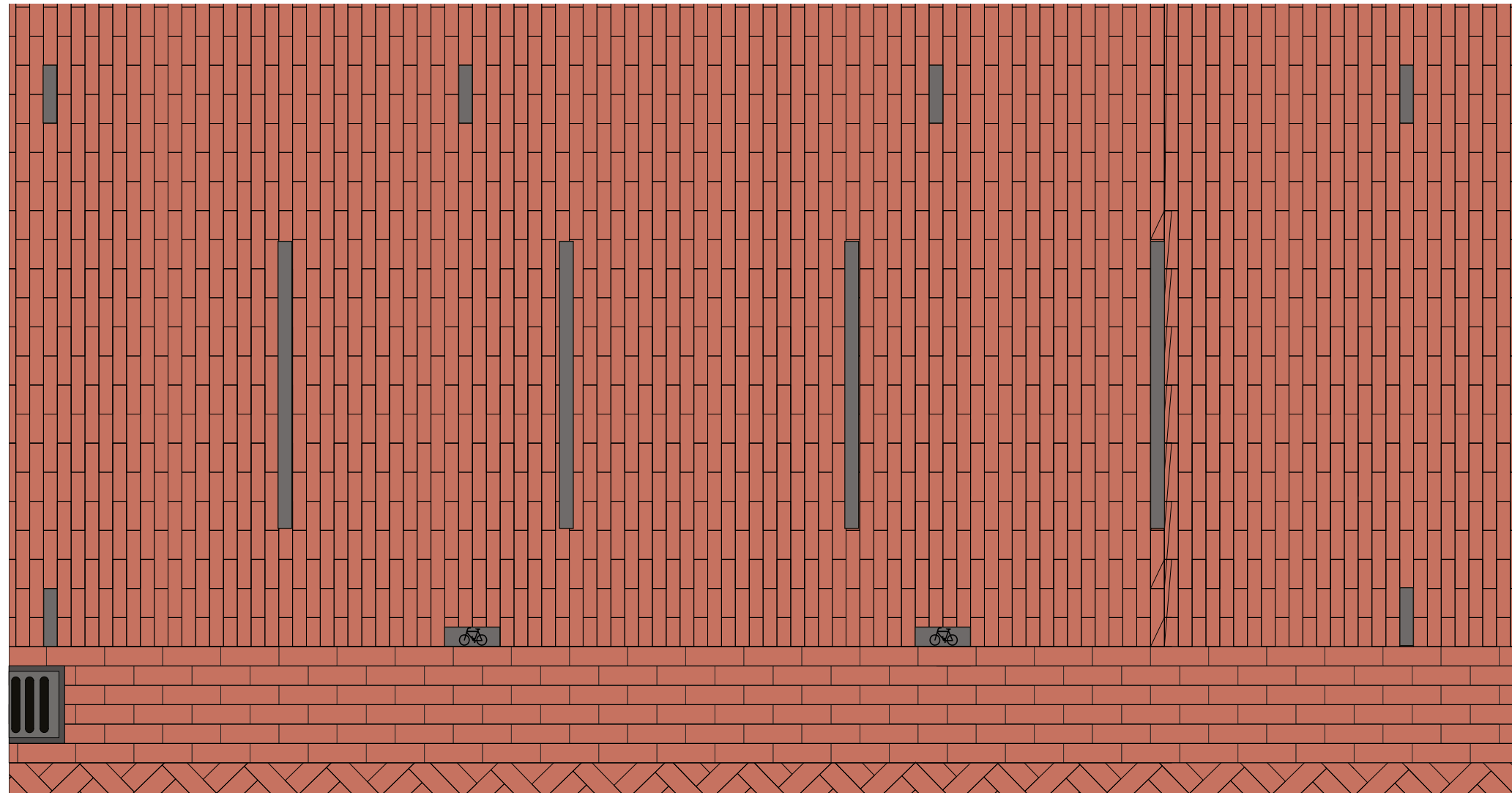

MARKERING PARKEERVAKKEN

leverancier: Giverbo
materiaal: beton
afmeting: 210 x 210 x 80 mm
kleur: antraciet
markering: inlegsteen P

indicatiestenen
(in hetzelfde formaat opgenomen
binnen het elleboogverband)

VOORBEELDDDETAILS - fietsparkeren

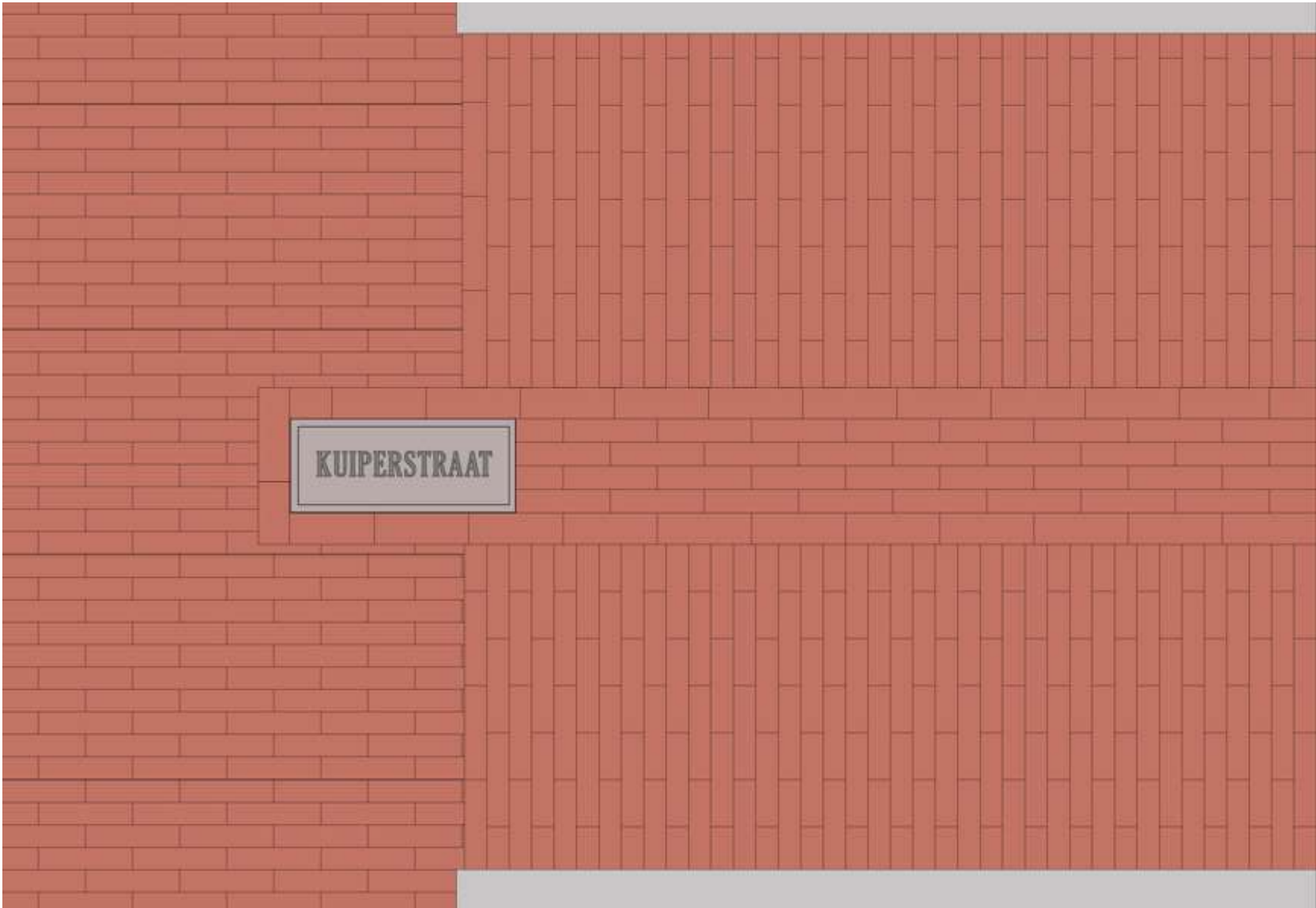
MARKERING FIETSPARKEREN

leverancier: ntb
materiaal: staal
afmeting: 210 x 210 x 80 mm
kleur: staal
markering: inlegsteen
(in hetzelfde formaat opgenomen
binnen het elleboogverband)

indicatiestenen
(in hetzelfde formaat opgenomen
binnen het elleboogverband)

VOORBEELDDetails - detaillering steeg

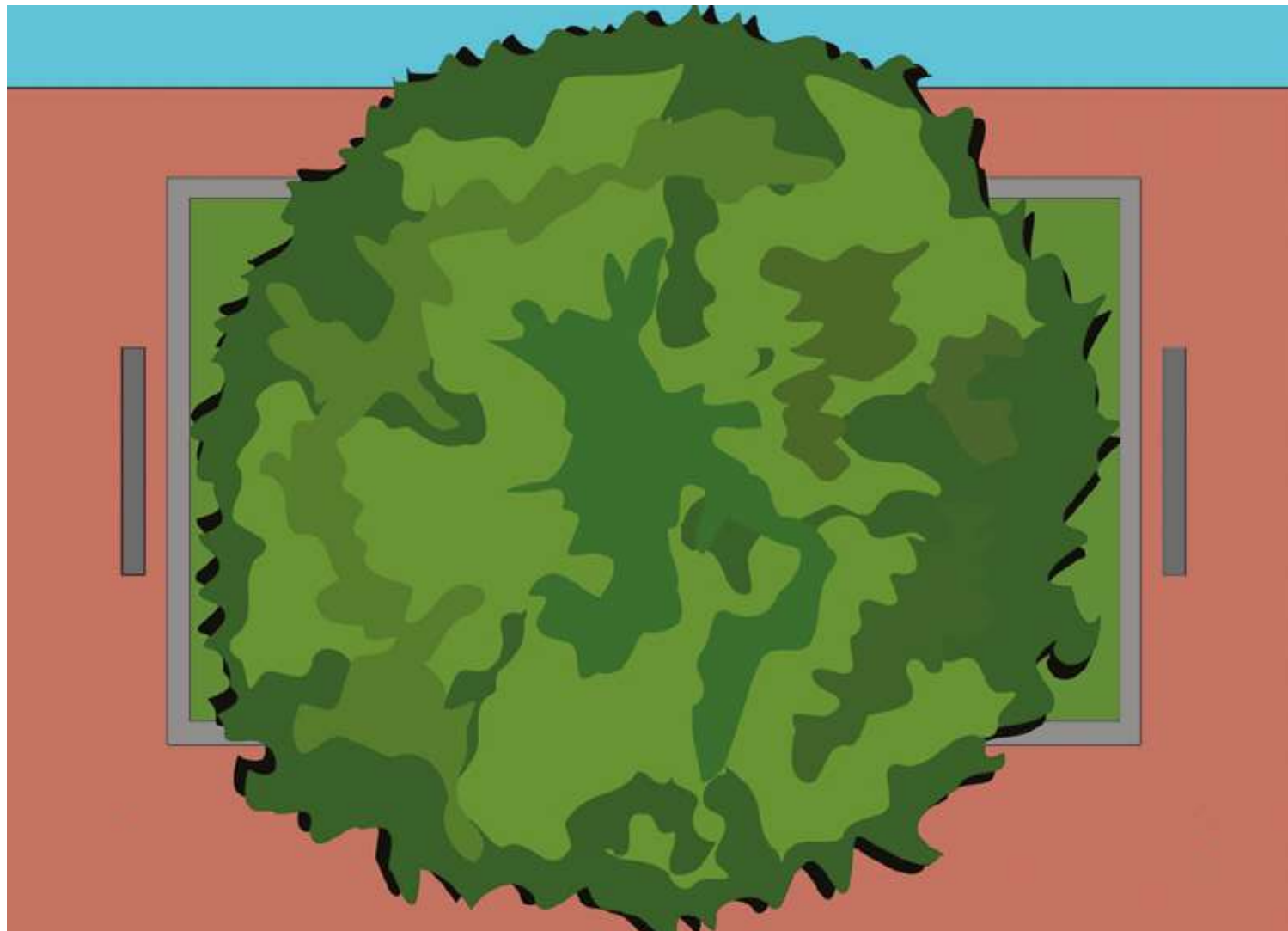

1x DF
4x WF
1x DF

STRAATNAAM STEEN (STEGEN)

- leverancier: n.t.b.
- materiaal: natuursteen
- afmeting: 200 x 800 mm of langer
(lengte afhankelijk van straatnaam)
- kleur: antraciet
- positie: 400 mm uit de doorgaande gevellijn
- lettertype: Gloucester MT Extra Condensed
- hoogte tekst: 10 cm

VOORBEELDDetails - boomspiegel

VOORBEELDDetail INPASSING BOOMVAKKEN

leverancier: Velopa (type Scala)
materiaal: metaal
afmeting: rechthoekig 200 x 725 mm of 900 x 545 mm
kleur: Zwartblauw RAL 5004

Detail OVERGANG LEGVERBANDEN EN OPSLUITBAND

Hemelwater stroomt af naar de plantvakken

An aerial photograph of a historic city, likely Amsterdam, featuring a prominent church spire and dense residential buildings. The image is overlaid with a large, semi-transparent orange rectangle that covers the top half and a portion of the bottom half. The text 'STIJLGROEP' is centered within the orange overlay.

STIJLGROEP